

Ad Acta Fritid AB

LIKABEHANDLINGSPLAN

Handlingsplan med syfte att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling och trakasserier.

Denna handlingsplan ska verka som styrdokument för träffpunkterna Grottan och Folkans förebyggande arbete enligt

Lag (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Handlingsplanen innefattar även rutiner för åtgärdsplan, lokal ansvarsfördelning, samt dokumentationsdirektiv.

Vad innebär trakasserier?

Trakasserier kan vara av sexuell natur, ha att göra med kön, etnisk tillhörighet, tro, sexuell identitet eller funktionshinder. Det kan vara trakasserier om personal säger nedsättande saker om eller till ett barn / ungdom. Det kan också vara trakasserier att bli behandlad respektlöst av andra barn / ungdomar på fritidsgården. Trakasserier kan inträffa en gång eller förekomma vid upprepade tillfällen.

Men trakasserier behöver inte kunna härledas till någon av de inledande diskrimineringskategorierna. En händelse eller situation som upplevts som kränkande på annat sätt definieras i lagen som ”annan kränkande behandling”.

Vad innebär ”annan kränkande behandling”?

Att bli behandlad illa en eller flera gånger, att få kränkande kommentarer eller att utsättas för mobbning definieras som ”annan kränkande behandling”. Den som blir utsatt upplever sig kränkt av ord eller beteenden. Annan kränkande behandling utgår ifrån *upplevelsen* av en handling eller situation vilken upplevts kränkande utan att kunna härledas till någon av de tidigare nämnda diskrimineringskategorierna. Det är barnet/ungdomen som avgör om en handling är oönskad eller kränkande.

Inledning

På fritidsgårdarna förmedlas ständigt rådande normer och värderingar. De förmedlas av andra ungdomar och av vuxna genom sin öppna verksamhet då vi uttrycker oss och hur vi agerar tillsammans med ungdomar i olika situationer.

Normer och värderingar speglar händelser och uttryck i samhället. För att förhindra och motverka kränkande behandling, diskriminering och ojämlika förhållanden i samhället, har fritidsgårdarna en viktig uppgift att medvetandegöra och uppmärksamma de strukturer som leder till att individer i samhället blir kränkta i sin tillvaro. Att bli diskriminerad på grund av sin sexualitet, sitt kön, sin etniska tillhörighet, sitt funktionshinder, sin religion eller tro eller att bli sexuellt kränkt eller trakasserad är en del av allas vårt samhälle oberoende av om man är utsatt eller inte. Med vårt demokratiuppdrag; att fostra kommande generationer, har vi ett avgörande ansvar och stora möjligheter att bidra till en positiv påverkan.

Att diskutera och synliggöra hur dessa perspektiv påverkar, samt interagerar med varandra är av största vikt i Ad Acta Fritids strävan att ge alla ungdomar och personal samma möjligheter och ansvar samt rättigheter och skyldigheter på fritidsgården och i samhället.

Implementera lagen i Ad Acta Fritids arbete

För att aktivt främja likabehandling, samt för att nå goda resultat med att ge alla ungdomar och elever de rättigheter, möjligheter och skydd som lagen syftar till måste planen användas aktivt, som ett levande och handledande dokument. Lagens syfte samt planens innehåll och rutiner måste bli kända och tillgängliga för alla ungdomar, elever, föräldrar och all personal.

- All personal ska få en kopia och läsa Likabehandlingsplanen.
- Alla ungdomar och föräldrar ska känna till Likabehandlingsplanen.
- Personalens arbete omfattar lagens mening och arbetar med Likabehandlingsplanen som handlings- och åtgärdsplansdokument.

Mål att sträva mot:

- Ingen form av diskriminering eller annan kränkande behandling får förekomma i Ad Acta Fritids verksamheter.

Övergripande förebyggande insatser:

- Ad Acta Fritids personal visar ett stort engagemang och tillgänglighet.
- Ad Acta Fritids personal sätter tydliga gränser för ett oacceptabelt beteende.
- Ad Acta Fritids värdegrundsarbete.
- Samtal och diskussioner om etik och värderingar ingår som en del av verksamheten förs med ungdomar och personal.

Etnisk tillhörighet

Alla barn och ungdomar ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett etnisk eller kulturell tillhörighet. Inga ungdomar ska heller grupperas och kategoriseras utifrån etnisk eller kulturell tillhörighet, då det bygger på rasistiska föreställningar om människors härkomst. Rasism handlar om föreställningen att människor har inneboende olikheter utifrån ras/etnicitet.

Det är relevant att belysa vikten av att innehåll och arbetssätt på fritidsgårdarnas verksamheter bör präglas av ett interkulturellt perspektiv, där man bejakar barns och elevers kulturella tillhörigheter och visar att det som är betydelsefullt hemma också är viktigt på fritidsgården, utan att för den skull kategorisera eller generalisera.

För att skapa förståelse och en bra samverkan skall personalen medvetet föra en dialog kring dessa frågor.

Ad Acta Fritid strävar mot att:

- Alla ungdomar skall ha samma möjligheter oavsett hudfärg, kultur eller etnisk tillhörighet. Ingen skall bli diskriminerad.

Förebyggande insatser

- Samtal om värderingar, rasism och främlingsfientlighet ingår som en del av verksamheten.

Funktionshinder

Med funktionshinder menas varaktiga fysiska eller psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga.

Med funktionshinder räknas ungdomar och personal som har diagnosen eller problematiken damp/ADHD eller andra funktionsnedsättningar, dit problem med koncentrationssvårigheter, hyperaktivitet och trötthet kan härledas. Ungdomar med funktionshinder skall aldrig behöva uppleva kränkande behandling från barn och vuxna för att prestationsförmågan, eller förmågan att anpassa sig till gruppen, är nedsatt.

Ad Acta Fritid strävar mot att:

- Anpassa verksamheten så att ungdomar kan fokusera och utveckla sina egna förmågor, färdigheter och kunskaper.
- Inte förställa eller anpassa sitt tal eller beteende pga. av föreställningar om något ungdomars eller personals funktionshinder.
- Motverka språkbruk som kan verka kränkande eller nedlåtande pga. funktionshinder, både mellan ungdomar och personal.

Kön

Vi på Ad Acta Fritid strävar mot att:

- Ungdomar skall känna att det råder frihet från kränkande uttalanden och könsrelaterat våld på fritidsgårdarna.
- Visa varandra respekt och använda ett vårdat språk.
- Stödja ungdomar som bryter mot traditionella genusmönster.
- Stödja ungdomar som bryter mot traditionella studie- och yrkesval.
- Alla ungdomar och personal har kontinuerligt diskussioner kring frågor om genus, kön, sexualitet och jämställdhet.

Förebyggande insatser

- Båda könen är representerade i personalgruppen, samt i andra sammanhang.
- Införskaffa litteratur och material till personal och ungdomar med aktuella rapporter och böcker inom jämställdhetsområdet.
- Att personalgruppen läser och diskuterar böcker som handlar om genus.

Religion

Utgångspunkten är att alla ungdomar skall kunna delta oberoende av religiös trosuppfattning eller annan livsåskådning.

Ingen religiös tillhörighet skall p.g.a. vare sig tradition eller tro förmedlas som norm eller grund för hur verksamheten bedrivs eller hur gemensamma aktiviteter och sammankomster genomförs.

Vi på Ad Acta Fritid strävar mot att:

- Alla ungdomar och personals rätt att inte bli kränkt p.g.a. sin religiösa tillhörighet eller trosuppfattning värnas.

Förebyggande insatser

- Vara vaksam mot språkbruk som kan verka kränkande eller nedlåtande p.g.a. religion eller trosuppfattning, både mellan barn, elever och personal.

Sexualitet

I samhället förutsätts det att du är intresserad av personer av motsatt kön. Det förutsätts att det kön som du är född med också är det du identifierar dig som. Normerna om sexuell läggning och könsidentitet kallas heteronormativitet. Denna norm finns överallt och stärks och sprids genom de omedvetna och medvetna saker som alla gör. Spridningen kan bestå i att små barn till exempel läser en sagobok där prinsan (i blå mantel) räddar prinsessan (i rosa klänning) och annat liknande. Språket är en tydlig markör på heteronormativiteten. Säger man ”de homosexuella” markeras ett tydligt avståndstagande. Avsteg från normen kan leda till ett positivt accepterande och respekterande men det händer inte sällan att personer som avviker från heteronormen drabbas av utfrysning, trakasserier och våld.

Vi på Ad Acta Fritid strävar mot att:

- Inte ta någon ungdoms sexualitet för given. .
- Vara uppmärksam på sitt språkbruk tillsammans med ungdomar och inte prata om hbt-personer som personer med ”annan” sexuell läggning.
- Vara uppmärksam mot ungdomars och personals språkbruk och tydligt markera när någon använder ord som rör någons sexualitet på ett nedsättande vis.

Förebyggande insatser

- Samtal om värderingar och normer kring sexualitet och könsroller ingår i verksamheten.
- Vara vaksam mot språkbruk som kan verka kränkande eller nedlåtande pga. sexualitet, både mellan ungdomar och personal.

Annan kränkande behandling

Kränkande behandling kan ske vid ett eller flera tillfällen. Den som blir utsatt upplever sig kränkt av ord eller beteenden. Detta gäller alla, såväl ungdom – ungdom och ungdomar – vuxna.

Exempel på ”annan kränkande behandling” utgår ifrån *upplevelser* av nedanstående handlingar vilka upplevs kränkande utan att kunna härledas till någon av likabehandlingsplanens tidigare nämnda områden. Exempel på annan kränkande behandling är:

- ordbruk, beteende, handling,
- mobbing,
- fysisk eller psykisk misshandel,
- ofredande,
- olaga hot.

Det är barnet/eleven som avgör om en handling är oönskad eller kränkande.

Ad Acta Fritid strävar mot att:

- ingen form av kränkning, trakasserier eller mobbing får förekomma i Ad Acta Fritids verksamheter.

Förebyggande insatser

- Samtal om etik och värderingar ingår som en del av verksamheten.

Rutiner för åtgärder vid kränkning mellan ungdomar, personal

1. *En konflikt har uppstått*

Personalen som bevittnat eller informerats om konflikten samtalar med de berörda och försöker komma överens med dem om hur konflikten skall lösas. Efter en kort tid har samma person ett uppföljningssamtal för att kontrollera hur det gått.

En kränkning har ägt rum

Personalen som bevittnat eller informerats om incidenten samtalar med den som kränkt och ifrågasätter den kränkande handlingen eller det kränkande uttalandet utifrån Likabehandlingsplanen. Samma person talar också med barnet eller eleven som blivit utsatt för kränkningen. Efter en kort tid kontrollerar personalen att inte kränkningen har upprepats. Den personal som är i kontakt med den aktuella gruppen bör uppmärksamma om det finns liknande tendenser i gruppen som helhet.

2. *Om mobbing eller kränkningar uppstår vid flera tillfällen*

Personalen dokumenterar vad som hänt, när det hände och de som var inblandade. Personalen sammankallas och diskuterar och utreder om mobbing eller kränkande behandling förekommit.

3. *Samtal med den utsatta personen*

Samtal med ungdomarna genomförs. Samtalets syfte är att få så mycket information som möjligt om det inträffade.

4. *Samtal med den /de som kränkt eller mobbat*

Ungdomarna som kränkt eller mobbat kallas till möte en i taget. Ungdomarna informeras om att de vuxna vet vad som sker och att personalen känner till deras beteende och att mobbingen eller kränkningarna måste upphöra omedelbart. De vuxna ifrågasätter det kränkande beteendet, uttalandet eller mobbingen utifrån Likabehandlingsplanen. Ungdomarna får redogöra för hur de tänker göra för att få slut på mobbingen eller det kränkande beteendet. Det är viktigt att även fånga upp ”medlöparna”.

5. *Vårdnadshavare informeras*

Vårdnadshavare till de inblandade kontaktas av personalen som informerar om vad som har hänt och om vilka åtgärder som vidtagits.

6. *All berörd personal informeras*

Den i personalen som utrett ärendet informerar all berörd personal om det inträffade, för att kunna få hjälp att noga observera vad som händer runt den utsatta ungdomen.

7. Uppföljning

Personalen har ett enskilt uppföljningssamtal med de inblandade för att kontrollera att mobbingen eller det kränkande beteendet har upphört.

8. Polisanmälan

Polisanmälan görs alltid vid allvarliga händelser.

Dokumentation

All personal i Ad Acta Fritid dokumenterar det de ser, hör och misstänker kan vara någon form av kränkande behandling. Dokumentationen är underlag för det fortsatta arbetet kring ärendet. Personalen dokumenterar samtliga samtal med mobbare, mobbade och vårdnadshavare samt för minnesanteckningar på sina möten.

Utvärdering

- Varje år genomförs en enkätundersökning bland ungdomarna med frågor om hur de upplever sin sociala situation på fritidsgården utifrån likabehandlingsplanens områden.
- Likabehandlingsplanen skall varje år ses över och revideras vid behov.

Ad Acta Fritid AB
2011-09-20

